

ζυρόπουλο τὸ σκοτῶν καὶ πετιέται μὲν σταλαματιὰ αἷμα στὸ μάγουλο τοῦ βασιλόπουλο.

Τὴν ἄλλη μέρα ποὺ σκώθηκαν κ' εἶδαν τὸ βασιλόπουλο ποὺ εἶχε αἷμα στὸ μάγουλο, εἶπαν πῶς τὸ βεζυρόπουλο εἶχε κακὸ σκοπὸ καὶ ὁ γέρο βασιλὲς ἔδωσε διάτα νὰ δικάσῃ τὸ βεζυρόπουλο.

Τὸ βεζυρόπουλο λέγει, θὰ μ' ἐτοιμάστε ἐπὶ τραπέζια καὶ θ' ἀνέβω στ' ἀπὸν. Ἀνέβκε ἀπάνω καὶ ἄρχισε νὰ λέγῃ, ὅταν γύριζαμε ἀπ' τὸ ταξίδι πέταξαν τρία πουλάκια καὶ κάθσανε πάνω στὸ κατάρτι καὶ μιλούσανε κ' ἔλεγον, τί ὁμορφὴ ποὺ εἶναι ἡ νύφη. Λέγει τὸ ἕνα ὁμορφὴ εἶναι, μὰ στ' ἄλλο ποὺ θ' ἀνεβεῖ μόνις φθάσ' στὸ παλάτι θὰ τὴ ρίξ' καὶ θὰ τὴ σκοτώσ'. Λέγει καὶ τ' ἄλλο τὸ πουλί, σὰ βρεθεῖ ἄνθρωπος καὶ τὸ πεί-

—Θὰ μαρμαρώσ'.

Μαρμάρωσε τὸ βεζυρόπουλο ὡς τὸ στήθος.

Μόλις τὸ εἶδε τὸ βασιλόπουλο λέγ', στὸν πατέρα τ', νὰ μὴν πῇ τίποτε, κατάλαβα πόσο μ' ἀγαπάει ὁ φίλος μου.

—Ὁχι, λέγει ὁ γέρο βασιλὲς, νὰ τὸ πῇ.

Λέγει τὸ βεζυρόπουλο, τὴν δευτέρῃ βραδεῖα ποὺ ἐρχόμαστε, τὰ τρία τὰ πουλάκια κάθσανε στὸ κατάρτι κ' ἔλεγον, τί ὁμορφὴ ποὺ εἶναι ἡ νύφη. Ὁμορφὴ λέγει τ' ἄλλο τὸ πουλί, μὰ μόνις φθάσ' στὸ παλάτι θὰ βγεῖ ὁ σκύλος τοῦ βασιλὲ νὰ τὴν δαγκάσ' καὶ θὰ πεθάν'. Λέγει καὶ τ' ἄλλο καὶ σὰ βρεθεῖ ἄνθρωπος καὶ τὸ πεί-

—Θὰ μαρμαρώσ'.

Μαρμάρωσε τὸ βεζυρόπουλο ὡς τὰ γόνατα.

Φωνάζει τὸ βασιλόπουλο, φθάνει πατέρα, νὰ μὴ πῇ ἄλλο, φθάν.

—Ὁχι, λέγ' ὁ γέρο βασιλὲς, νὰ τὸ πῇ ὅλο.

—Τὴν τρίτῃ τῇ βραδεῖα, πάλι ξαναβγήκανε τὰ πουλάκια κ' ἔλεγον, ὁμορφὴ ποὺ εἶναι ἡ νύφη. Ὁμορφὴ λέγει τ' ἄλλο, μὰ τὸ πρῶτο βράδυ ποὺ θὰ κοιμηταῖ στὸ παλάτι τὸ βασιλόπουλο μὲ τὴν Πεντάμορφον θὰ βγεῖ ἕνα φίδι μὲ δυὸ κεφάλια καὶ θὰ φάγ' τὴ νύφη.

Τὸ βεζυρόπουλο μαρμάρωσε.

Ἀρχισ' τὸ βασιλόπουλο νὰ κλαίγ', νὰ δέρνεται καὶ ὁ γέρο βασιλὲς λυπήθηκε καὶ διέταξε τρία χρόνια νὰ μὴν ἀκουσθοῦνε παιχνίδια, οὔτε καὶ φλογέρα στὸ βουνό. Τὸ βασιλόπουλο παράτσε καὶ τὴν Πεντάμορφον καὶ τὸν πατέρα τ' καὶ ὅλα, πῆρε τὸν φίλο τ' καὶ τὸν πῆγε στὸ βουνό καὶ τὸν ἔκλαιγε μέρα νύχτα.

Πέρασε καιρὸς, ἕνας τσομπάνης λέγ', μεῖς ὡς πότε δὲ θὰ λαλοῦμε τὴ φλογέρα, κ' ἄρχισε νὰ τὴ λαλῇ.

Τὸ βασιλόπουλο τὸν ἄκσε, καὶ ποὺ ἔκλαιγε τὸν φίλο τ', βγαίν' καὶ τὸν λέγ', αἱ γέρο τσομπάνη, τί κάνεις, γὼ κλαίγω τὸν φίλο μ' καὶ σὺ λαλεῖς τὴ φλογέρα;

εἶναι ἡ νύφη, λέγ' καὶ τ' ἄλλο, ὁμορφη εἶναι μὰ τ' ἄλογο ποὺ θ' ἀνεβεῖ μόλις φθάσ' στὸ παλάτι θὰ τήνε ρίξ' καὶ θὰ τὴ σκοτώσ', λέγ' καὶ τ' ἄλλο καὶ σὰ βρεθεῖ ἄνθρωπος καὶ τὸ πεῖ;

—Θὰ μαρμαρώσ', λέγ' τὸ πρῶτο τὸ πουλί.

Τὴ δευτέρῃ βραδεῖά πάλε τὸ βεζυρόπουλο κάθονταν ἔξω καὶ ἀκούει τὰ τρία τὰ πουλάκια ποὺ κάθονταν στὸ κατάρτ κ' ἔλεγαν, τί ὁμορφη ποὺ εἶναι ἡ νύφη.

—Ὁμορφη εἶναι, μὰ μόλις φθάσ' στὸ παλάτι θὰ βγεῖ ὁ σκυλὸς τοῦ βασιλῆ θὰ τὴν δαγκάσ' καὶ θὰ πεθάν'. Λέγ' καὶ τ' ἄλλο, ἂν βρεθεῖ ἄνθρωπος καὶ τὸ πεῖ;

—Θὰ μαρμαρώσ', λέγ' τὸ πρῶτο τὸ πουλί.

Τ' ἀκούει τὸ βεζυρόπουλο, στεναχώρια μεγάλη εἶχε, μὰ δὲν εἶπε τίποτε.

Τὴν ἄλλῃ μέρα τὸ βασιλόπουλο βλέπ τὸ βεζυρόπουλο στεναχωρημένο καὶ κατσουφό, λέγ', ὁ φίλος μου ζούλεψε ποὺ πῆρα τὴν Πεντάμορφη.

Τὴν τρίτῃ βραδεῖά πάλε τὸ βεζυρόπουλο βλέπ τὰ πουλάκια νὰ κάθονται στὸ κατάρτ καὶ νὰ μιλοῦνε. Τὸ ἓνα ἔλεγε: τί ὁμορφη ποὺ εἶναι ἡ νύφη.

Ὁμορφη λέγ' τ' ἄλλο, μὰ τὸ πρῶτο βράδυ ποὺ θὰ κοιμᾶται στὸ παλάτι τὸ βασιλόπουλο μὲ τὴ νύφη, θὰ βγεῖ ἓνα φίδι μὲ δυὸ κεφάλια καὶ θὰ φάγει τὴν Πεντάμορφη. Λέγ' τὸ τοῖτο τὸ πουλάκι καὶ σὰ βρεθεῖ ἄνθρωπος καὶ τὸ πεῖ;

—Θὰ μαρμαρώσ' λέγ' τὸ πρῶτο.

Τὸ βεζυρόπουλο ἤλθε κ' ἔγινε κιτρινιάρικο καὶ τὸ βασιλόπουλο λέγ', ὁ φίλος μου ζουλεύει καὶ τὸν λυπούντανε.

Τὸ βεζυρόπουλο μόλις κόντεψαν, λέγει στὸ βασιλόπουλο, ποὺ θὰ βγοῦμε ἀπ' τὸ καράβι ἡ νύφη νὰ πάγῃ μὲ τὰ πόδια καὶ γὰρ θὰ πάγω μὲ τ' ἄλογο ποὺ θὰ τὴ φέρνε, ἂν εἶσαι φίλος μου θὰ γίν' αὐτὸ τὸ πράμα.

Τί νὰ κάν' τὸ βασιλόπουλο, λέγ' ὅπως θέλεις νὰ γίν'.

Ἀνέβκε τὸ βεζυρόπουλο, στ' ἄλογο καὶ φθάσανε στὸ παλάτι βγαίν' ὁ σκυλὸς τοῦ γέρο βασιλῆ καὶ τόνε σκοτώνει.

Ὁ βασιλεὺς θύμωσε ποὺ σκότωσαν τὸ σκυλὸ τ' καὶ δὲν ἤθελε νὰ δγῇ στὰ μάτια τ' τὸ βεζυρόπουλο.

Τὸ βεζυρόπουλο λέγει στὸ βασιλόπουλο ἀκόμα μιὰ χάρη θὰ σὲ ζητήσω, τὸ πρῶτο βράδυ ποὺ θὰ κοιμηθῇτε θ' ἄλθω καὶ γὰρ νὰ κοιμηθῶ μαζί σας.

Τί νὰ κάν' τὸ βασιλόπουλο, λέγ', ἀφίστέ το, ἓνα βράδυ εἶναι, ἂς γίν' τὸ θέλημα τοῦ φίλου μ'.

Τὴν ὥρα ποὺ κοιμούνται τὸ βασιλόπουλο κ' ἡ Πεντάμορφη, τὸ βεζυρόπουλο ξενοχτοῦσε, τρυπάει τὸν τοῖχο τὸ φίδι μὲ τὰ δυὸ κεφάλια, τὸ βε-

—Γυναῖκα, ἓνα παρᾶξενο πρᾶμα σήμερα, ἦρθ' ἓνας καὶ μ' ἔφερε τὸ σκουλαρήκ σ' νὰ τὸ κολλήσω.

—Μόνε γὼ ἔχω τέτοιο σκουλαρήκ ;

Τὴν ἄλλη μέρα σπᾶν τὸ γιορτάν¹⁾ της καὶ τὸ δίνει στὸ βασιλόπουλο, τὸ βασιλόπουλο τὸ πέρνει καὶ πάγ στὸ χρυσικὸ καὶ τὸν λέγει, νὰ μὲ τὸ κολλήσης γλήγορα γιατί ἡ ἀδελφή μ' θὰ πάγει σὲ γάμο καὶ τὸ θέλω.

Τὸ κολλάει, πάλε τρέχ' στὸν πύργο τ', βλέπ' τὴ γυναῖκά τ' ποὺ τὸ φόραγε. . .

Τὴν τρίτ' φορὰ ἡ γυναῖκά τ' σπᾶν' τὸ δακτυλίδι τς τὸ πάγει πάλε τὸ βασιλόπουλο στὸ χρυσικὸ, τὸ κόλσε. Πάλε τρέχ' στὴ γυναῖκά τ', τὸ δακτυλίδ' στὸ χέρ' της.

Τὸ βασιλόπουλο λέγ' μιὰ μέρα τὸν χρυσικὸ θὰ πάντρυνθῶ καὶ θέλω νὰ σὲ κάνω κουμπάρο.

—Μπᾶ, σὺ βασιλόπουλο καὶ θέλς ἐμένα νὰ μὲ κάνς κουμπάρο ;

—Δέχεσαι ;

Τί νὰ κάν' ; λέγ' τὸ δέχομαι. Ἐτοίμασε τὰ στέφανα κι' ὅτι ἐτοιμασίες κάμν' ἓνας κουμπάρος, ὁ γαμπρὸς ἐτοίμασε τὰ νυφικὰ καὶ πήρανε τὴ νύφη νὰ τὴν στεφανώσνε.

Ὁ κουμπάρος μόλις τὴν εἶδε ἄψε τὰ στέφανα καὶ τρέχει σπίτι τ', αὐτὴ πάγει μπροστὰ ἀπ' αὐτὸν στὴν καμάρα καὶ κάθεται στὴ θέσ' της.

Πάγει κι' ὁ ἄντρας τς καὶ τὴνε λέγει, γυναῖκα, δὲ ξέρω ὄνειρο βλέπω, τί βλέπω, μὲ φάνκε ποὺ ἦνα σὺ ποὺ στεφάνωνα.

Ἄντρα μ', δὲ μὲ βλέπεις ποὺ 'μαι δῶ ;

Ὁ ἄντρας τς, σάστισε, πάγει στὴν ἐκκλησία, ἡ νύφη πῆγε πιὸ μπροστὰ πὸ κεῖνον, πῆγε ὕστερα κι' ὁ ἄντρας τς.

Γιὰ δευτέρη φορὰ πάλε ὁ κουμπάρος πῆγε στὸν πύργο, αὐτὴ πιὸ μπροστὰ πῆγε καὶ καθόνταν.

Λέγ' ὁ κουμπάρος τὸν γαμπρό, γὼ γιὰ νὰ στεφανώσω θέλω νὰ εἶμαι κοντὰ στὸν πύργο καὶ νὰ βλέπω ἀπ' ἀντίκρου τὴ γυναῖκά μ' στὸ παράθυρο.

Κάμνε μιὰ κερένια κοπέλλα ἴδια ἡ Πεντάμορφη, τὴ ντύνε μὲ τὰ ροῦχά τς καὶ τὴν βάζνε στὸ παράθυρο, ἡ νύφη ντύθηκε κ' ἦταν στὴν ἐκκλησία. Ὁ κουμπάρος στεφάνωνε καὶ τὰ μάτια τ' στὸ παράθυρο, αἱ ἡ γυναῖκά μ', κεῖ εἶναι.

—Τὸν λέγανε τί κάμνς κουμπάρε ;

—Τὴν γυναῖκά μ', κυττάζω νὰ μὴ φύγ' ἀπὸ κεῖ.

Τελείωσαν τὰ στεφανώματα τὴν ἄρπαξανε στὸ καράβ καὶ φεύγουνε, πάγει κι' ὁ χρυσικὸς στὸ πύργο τ' καὶ δὲ βλέπει τὴ γυναῖκά τ'.

Στὸ δρόμο ποὺ ταξιδεύαν, τὸ βεζυρόπουλο καθόντανε τὸ βράδυ ἔξω καὶ βλέπει στὸ κατάρτ τρία πουλάκια, μιλούσανε κ' ἔλεγαν, τί ἔμορφη ποὺ

1) Λ. Τ. Περιδέραιο.

φαρμακώσ'. Τὸ κορίτσι ἦτανε καρδιογνώστης, πῆρε μαζί τ' ἓνα γατάκι κι' ὀρμήνεψε τ' ἀδέλφια τ' νὰ μὴ βάλλνε στὸ στόμα τους ἀπὸ τὰ φαγιά πού θὰ τὰ ἔδιναν.

Ἐκατσαν στὸ τραπέζι γιὰ νὰ φᾶνε κι' ὁ βασιλὲς θέλεσε νὰ φάγ' ἀπ' τὸ πιάτο τοῦ κοριτσιοῦ· ὅχι βασιλέ μ', θὰ φαρμακωθείς λέγει τὸ κορίτσι, νὰ δόσω πρῶτα στὸ γατάκι μ' κ' ὕστερα. Μόλις ἔφαγε τὸ γατάκι ἔμεινε στὸν τόπο, τότε γυρίζ' καὶ λέγ' στὸ βασιλέα, μᾶς φώναξες δὼ νὰ μᾶς φαρμακώσης; στὸ δικό μας τὸ φαγὶ ἔβαλαν φαρμάκι κ' ἄρχισε νὰ λέγ' ὅλα. Ἡ μητέρα σ' ἡ βασίλισσα εἶναι γιὰγιά μας, γιὰ νὰ μᾶς ξεκάν' θάλεσε νὰ μᾶς φαρμακώσ' καὶ τὴ μάννα μας πού τὴ μισοῦσε, ἀφοῦ μᾶς ἔπερνε μόλις γεννιούμασταν καὶ μᾶς ἔρριχνε στὴν ἀκροποταμιά σ' ἔλεγε πῶς ἔκαμνε σκυλί, αὐτὴ εἶναι ἡ μητέρα μας πού τὴν εἶχες στὸ θρόνο.

Τότε ὁ βασιλὲς ἀγκάλιασε τὴ γυναῖκά τ' καὶ τὰ παιδιὰ τ', τὸν τσομπάνη πῆρε κοντά τ' καὶ τὴ μάννα τ' ἔδωσε διαταγὴ καὶ τὴν ἔβαλαν σὲ δύο ἄλογα καὶ τὴν ἔκαναν χίλια κομμάτια, κ' ἔζησαν στὸ ἔξῃς καλὰ κι' εὐτυχισμέν καὶ μεῖς καλλίτερα.

11) Τὸ ἀντρεϊωμένο βασιλόπουλο.

Φανάρι.

Μιὰ φορὰ κι' ἓνα καιρὸ ἦτανε μιὰ βασίλισσα καὶ μιὰ βεζύρισα κ' οἱ δυὸ δὲν κάνανε παιδιὰ καὶ παρακαλοῦσαν μέρα νύχτα τὸ Θεὸ νὰ τίς δόσ' ἀπόνα παιδάκι. Ὁ Θεὸς τίς λυπήθηκε κ' ἔμειναν κ' οἱ δυὸ μαζί ἔγκυες· ἔμεινε ἔγκυα κ' ἡ φοράδα τοῦ βασιλέ.

Ἡλθ' ὁ καιρὸς γένσε ἡ βασίλισσα, γένσε ἡ βεζύρισα, γένσε κ' ἡ φοράδα. Τὸ ἄλογο ἦτανε ἀντρεϊωμένο καὶ δὲ μπορούσε κανεὶς νὰ τὸ ζυγώσ'. Ἄνοιξαν μιὰ τρύπα στὸ παχνί κι' ἀπὸ κεῖ τῶριχναν τὸ φαγί. Πέρασε καιρὸς ἔγιναν τὰ παιδιὰ δεκ' ὀχτὼ χρονῶ κι' ἦτανε καρδιακοὶ φίλοι.

Μιὰ μέρα λέγ' τὸ βεζυρόπουλο στὸ βασιλόπουλο νᾶχτε τέτοιον ὥραϊο παλάτι καὶ νὰ μὴ τὸ σεργιανίσης.

— Τί νὰ κάνω λέγ' τὸ βασιλόπουλο;

— Νὰ γυρέψης τὰ κλειδιά ἀπ' τὸν πατέρα σ' καὶ νὰ γυρίσης ὅλες τίς κάμαρες.

Ἀπ' τὴ στεναχώρια τ' τὸ βασιλόπουλο ἀρρώστησε, τὸ ἦλθε ζέστ¹⁾. Τὸ ρωτάει ἡ βασίλισσα καὶ λέγει τὸ βασιλόπουλο, ἔγινα δέκα ὀκτὼ χρονῶ παιδί κι' ἀπ' τὴν κάμαρα πού κάθουμαι δὲ ξέρω ἄλληνα.

— Γι' αὐτὸ σκάς²⁾; τὸ δίνει τὰ τριάντα ἐννιά κλειδιά καὶ τὸ λέγει ν' ἀνοίξῃ τίς τριάντα ἐννιά κάμαρες, ὕστερα πῆγε στὸ βεζυρόπουλο καὶ

1) Πυρετός.—2) Στεναχωριέσαι.

Εὐαγγελία
21-11-1941
Εὐαγγελία
Ε.Ι.Σ. 1941
ν. 99. 105

φαρμακώσ'. Τὸ κορίτσι ἦτανε καρδιογνώστης, πῆρε μαζί τ' ἓνα γατάκι κι' ὀρμήνεψε τ' ἀδέλφια τ' νὰ μὴ βάλνε στὸ στόμα τους ἀπὸ τὰ φαγιά πού θὰ τὰ ἔδιναν.

Ἐκατσαν στὸ τραπέζι γιὰ νὰ φᾶνε κι' ὁ βασιλεὺς θέλσε νὰ φάγ' ἀπ' τὸ πιάτο τοῦ κοριτσιοῦ ὅχι βασιλέ μ', θὰ φαρμακωθείς λέγει τὸ κορίτσι, νὰ δόσω πρῶτα στὸ γατάκι μ' κ' ὕστερα. Μόλις ἔφαγε τὸ γατάκι ἔμεινε στὸν τόπο, τότε γυρίζ' καὶ λέγ' στὸ βασιλέα, μᾶς φώναξες δῶ νὰ μᾶς φαρμακώσης; στὸ δικό μας τὸ φαγὶ ἔβαλαν φαρμάκι κ' ἄρχισε νὰ λέγ' ὅλα. Ἡ μητέρα σ' ἡ βασίλισσα εἶναι γιὰγιά μας, γιὰ νὰ μᾶς ξεκάν' θέλσε νὰ μᾶς φαρμακώσ' καὶ τὴ μάνα μας πού τὴ μισοῦσε, ἀφοῦ μᾶς ἔπερνε μόλις γεννιούμασταν καὶ μᾶς ἔρριχνε στὴν ἀκροποταμιὰ σ' ἔλεγε πῶς ἔκαμνε σκυλί, αὐτὴ εἶναι ἡ μητέρα μας πού τὴν εἶχες στὸ δρόμο.

Τότε ὁ βασιλεὺς ἀγκάλιασε τὴ γυναῖκά τ' καὶ τὰ παιδιὰ τ', τὸν τσομπάνη πῆρε κοντά τ' καὶ τὴ μάνα τ' ἔδωσε διαταγὴ καὶ τὴν ἔβαλαν σὲ δύο ἄλογα καὶ τὴν ἔκαναν χίλια κομμάτια, κ' ἔζησαν στὸ ἔξης καλὰ κι' εὐτυχισμέν καὶ μεῖς καλλίτερα.

11) Τὸ ἀντρεπωμένο βασιλόπουλο.

Φανάρι.

Μιά φορὰ κι' ἓνα καιρὸ ἦτανε μιὰ βασίλισσα καὶ μιὰ βεζύρισσα κ' οἱ δύο δὲν κάνανε παιδιὰ καὶ παρακαλοῦσαν μερὰ νύχτα τὸ Θεὸ νὰ τίς δόσ' ἀπόνα παιδάκι. Ὁ Θεὸς τίς ἀντήθηκε κ' ἔμειναν κ' οἱ δύο μαζί ἔγκυες· ἔμεινε ἔγκυα κ' ἡ φοράδα τοῦ βασιλέ.

Ἡλθ' ὁ καιρὸς γένεσε ἡ βασίλισσα, γένεσε ἡ βεζύρισσα, γένεσε κ' ἡ φοράδα. Τὸ ἄλογο ἦτανε ἀντρεπωμένο καὶ δὲ μπορούσε κανεὶς νὰ τὸ ξυγῶσ'. Ἄνοιξαν μιὰ τρύπα στὸ πάχνι κι' ἀπὸ κεῖ τῶριχναν τὸ φαγὶ. Πέρασε καιρὸς ἔγιναν τὰ παιδιὰ δεκ' ὀχτὼ χρονῶ κι' ἦτανε καρδιακοὶ φίλοι.

Μιά μέρα λέγ' τὸ βεζυρόπουλο στὸ βασιλόπουλο νᾶχτε τέτοιο ὥραϊο παλάτι καὶ νὰ μὴ τὸ σεργιανίσης.

— Τί νὰ κάνω λέγ' τὸ βασιλόπουλο;

— Νὰ γυρέψης τὰ κλειδιὰ ἀπ' τὸν πατέρα σ' καὶ νὰ γυρίσης ὅλες τίς κάμαρες.

Ἀπ' τὴ στεναχώρια τ' τὸ βασιλόπουλο ἀρρώστησε, τὸ ἦλθε ζέστ ¹⁾. Τὸ ρωτάει ἡ βασίλισσα καὶ λέγει τὸ βασιλόπουλο, ἔγινα δέκα ὀκτὼ χρονῶ παιδί κι' ἀπ' τὴν κάμαρα πού κάθουμαι δὲ ξέρω ἄλληνα.

— Γι' αὐτὸ σκάς ²⁾; τὸ δίνει τὰ τριάντα ἐννιά κλειδιὰ καὶ τὸ λέγει ν' ἀνοίξῃ τίς τριάντα ἐννιά κάμαρες, ὕστερα πῆγε στὸ βεζυρόπουλο καὶ

1) Πυρετός. — 2) Στεναχωριέσαι.

Ἀπὸ τὴν
ἐπιστολὴν ἐφ' αὐτῇ.
Φανάρι. 40
τ. 25: 1941
~ 99. 105

τὸ εἶπε, μ' ἔδωσαν τὰ κλειδιά καὶ γύρσα τίς τριάντα ἔννια, μόνε μιάνα δὲ γύρσα, τὸ κλειδί ἔχ' φυλαγμένο ὁ πατέρας μου καὶ δὲ τὸ δίν'.

— Ἄ, τὸ κυριώτερο, νὰ γυρέψης καὶ τὴν ἄλληνα νὰ δγῆς.

Πάλε τὸ βασιλόπουλο ἀρρώστησε ἀπ' τὴν στεναχώρια τ'. Τὸ ρωταίει ἡ βασίλισσα τί ἔχεις παιδάκ μ' ;

— Θέλω καὶ τ' ἄλλο τὸ κλειδί, σὰ δὲ μὲ τὸ δόστε θὰ πεθάνω, τόσο πολὺ στεναχωριέμαι.

Ὁ βασιλεὺς δὲν ἤθελε νὰ τὸ δόσ', τὸ βασιλόπουλο ἤθελε, καὶ τῷδωσε τὸ κλειδί. Τὸ βασιλόπουλο ἀνοίγ' τὴν κάμαρα καὶ τί νὰ δγῇ, μέσα σὲ μιὰ γυάλα ἦτανε μιὰ εἰκόνα τῆς Πεντάμορφης. Τὸ παιδί τὴν πῆρε κ' ἔδωσε τὸ κλειδί στὸν πατέρα τ'.

Ὁ βασιλεὺς μόλις εἶδε πὺν λείπ' ἡ εἰκόνα ἀπ' τὴ γυάλα λέγ', τῷχασα τὸ παιδί μ'.

Τὸ βασιλόπουλο σὰ πῆρε τὴν εἰκόνα εἶπε μὲ τὸ νοῦ τ', γὼ πρέπει νὰ πάγω νὰ τὴ βρῶ.

Ἡλθ' ὁ καιρὸς νὰ πάγῃ ὁ βασιλεὺς στὸν πόλεμο, λέγ' τὸ βασιλόπουλο καὶ γὼ πατέρα θὰ πάγω στὸν πόλεμο. Ὁ πατέρας του τὸ εἶπε εἶσαι μικρὸς ἀκόμα.

— Γὼ θὰ πάγω, μόνε νὰ παραγγείλῃς μιὰ σφαῖρα σιδερένια σαράντα καντάρια ¹⁾). Ὅταν τὴν ἔφεραν τὴν ἐπίασε στὸ χέρι τ', οὐ! λαφριά, νὰ παραγγείλῃς μιὰ ἑκατὸ καντάρια.

Τὴν πῆρε τὸ βασιλόπουλο τὴν δίν' μιὰ καὶ τὴν ρίχνῃ παρὰ πέρα. Τώρα λέγ' εἶναι ὅλα ἐν τάξει θὰ πάγω νὰ πάρω καὶ τ' ἀντρειωμένο τ' ἄλογο. Σὰν τ' ἄκσε ὁ βασιλεὺς τὸ εἶπε, θὰ πάρῃ αὐτὸ τὸ ἄλογο πὺν σκοτῶν' ὅλο τὸν κόσμον;

— Καλὰ, γὼ θὰ τὸ πάρω.

Πάγει στὸ ἀγοῦρ πέρνει τ' ἄλογο, μόλις τὸ καβαλλάει, ἀρνὶ ἔγινε καὶ κάμνει ἕνα γύρο στὴν πολιτεία, ἅμα τὸ εἶδε πὺν πῆγαινε καλὰ τώρα, λέγ', ἀντίο σας φεύγω. Γυρίζει καὶ λέγ' τὸ βασιλόπουλο στὸ βεζυρόπουλο ἂν θέλῃς ἔλα, ἂν θέλῃς μὴν ἔρχεσαι. Τὸ βεζυρόπουλο τὸ κακοφάνκε πὺν τὸ εἶπε ἂν θέλῃς ἔλα, ἂν θέλῃς μὴν ἔρχεσαι καὶ δὲ πῆγε κ' ἔφυγε μονάχο τὸ βασιλόπουλο.

Πῆρε δρόμο τὸ βασιλόπουλο καὶ περπατοῦσε μέρα νύχτα κ' ἔφθασε σ' ἕνα δάσος, μέσα κεῖ βλέπ' ἕνα δράκο, καὶ φύλαγε ἕνα καζάν ποῦχε σαράντα χερούλια, σαράντα δράκοι τ' ἀνέβαζαν καὶ σαράντα τὸ κατέβαζαν· λέγ' τὸ βασιλόπουλο στὸ δράκο μόλις τὸν εἶδε, κατέβασ' τὸ καζάνι.

1) Α. Τ. μονὰς βάρους, 44 ὀκάδες.

— "Αν μπορείς, κατέβασ' το σύ.

Πιάν' με τὸ μικρὸ δακτυλάκι καὶ τὸ σκώνει, ὁ δράκος τᾶχασε, καὶ τρέχει νὰ βοῇ τ' ἀδελφία τ' νὰ πῇ πῶς ἦλθε ὁ ἀντρειωμένος.

"Ἦλθανε οἱ δράκοι, τὸν προσκύνσανε, τὸν ἔλεγαν ἀφέντη, καὶ τὸν εἶπαν νὰ τὸν κάνε γαμπρό τους καὶ νὰ τὸν δόσνε τὴν ἀδελφή τους.

Νόμσε πὼς θὰ ἦτανε ἡ πεντάμορφη ποὺ ζητάγε καὶ πῆγε. Βλέπ' τὴν κοπέλλα βλέπ' καὶ τὴ φωτογραφία, δὲν ἔμοιαζε καὶ λέγ' στίς δράκοι, θὰ βάλμε ἓνα στοίχημα, ἂν νικήστε θὰ πάρω τὴν ἀδελφή σας κι' ἂν νικήσω γὼ θὰ μ' ἀφίστε νὰ φύγω καὶ θ' ἄλλθω νὰ παντρεύω τὴν ἀδελφή σας μ' ἓνα φίλο μ'.

Πέρνει τὴ σφαῖρα καὶ τὴν πετάει κ' ὕστερα τίς λέγ' νὰ πᾶτε ὅλοι μαζὺ νὰ τὴν φέρετε. Πήγανε κ' οἱ σαράντα μαζὺ, πολέμουσανε, πολέμουσανε ποὺ νὰ τὴ σκώσνε. Σκώθηκαν τὸν προσκύνσανε καὶ τὸν ἄφσανε κ' ἔφυγε.

Ξεκίνησε τὸ βασιλόπουλο πῆγε στὸν πόλεμο, πολέμισε καὶ γύρσε πίσ' στὴν πατρίδα τ. Ὁ πατέρας του ὁ βασιλεὺς δὲν ἤξερε τί νὰ κάν' ἀπ' τὴν χαρὰ τ' καὶ τὸ θάμαζε ποὺ ἦτανε ἀντρειωμένο. Σὺν κάθσε κάμποσο καιρὸ, πάλε ὁ νοῦς του στὴν Πεντάμορφη νὰ πᾶγῃ νὰ τὴνε βοῇ.

Φωνάζει μιὰ μέρα τὸ βεζυρόπουλο καὶ τὸ λέγει νὰ πᾶμε μαζὺ νὰ βροῦμε τὴν Πεντάμορφη, εἰτοιμάζει τὸ βασιλόπουλο ἓνα καράβι μ' ὅλα τὰ χρειαζόμενα καὶ ξεκίνησανε.

Γύριζαν δυό, τρία χρόνια, μέσ' τὴ θάλασσα καὶ ρωτούσανε δῶ καὶ κεῖ. Κεῖ ποὺ γυρνοῦσανε βλέπνε μέσ' στὴ μέσ' στὴ θάλασσα ἓνα γυάλινο πύργο μ' ἑφτά πατώματα καὶ στὸ ἀπάνω πάτωμα κάθουντανε ἡ Πεντάμορφη, μόλις τὴν εἶδε τὸ βασιλόπουλο βγάξ' τὴν εἰκόνα, ἦτανε ἡ ἴδια, τὴν βρήκανε πιά.

"Ἡ Πεντάμορφη εἶδε τὸ βασιλόπουλο καὶ τὸ ἀγάπσε, γράφ' ἓνα γράμμα καὶ τὸ ρίχνει καὶ τὸ λέγ' κάτ' ἀπ' τὴ θάλασσα νὰ κάνης μιὰ καμάρα ¹⁾ γιὰ νὰ μπορεῖς νὰ μπαίνεις καὶ νὰ βγαίνεις ἐλεύθερα.

Τὸ βασιλόπουλο ἔβαλε κ' ἔκαμαν τὴν καμάρα κάτ' ἀπ' τὴ θάλασσα καὶ σὲ λίγες μέρες ἦτανε ἔτοιμη. Ἄμα τελείωσε ἀνέβκε ἀπάνω κ' ἡ Πεντάμορφη τὸν εἶπε : ὁ ἄντρας μου εἶναι χρυσεῖος, θὰ πᾶς στὴν πολιτεία καὶ θὰ τὸν βρῆς στὸ τάδε μέρος, θὰ σὲ δώσω αὐτὸ τὸ σκουλαρήκι νὰ τὸ κολλήσ' καὶ μόλις τὸ κολλήσ' νὰ μὲ τὸ φέρς καὶ κεῖνος ἀργότερα θὰ ἔλθει θὰ διγεῖ ποὺ τὸ φορῶ κ' ἔτσ θὰ τὸν ξεγελάσουμε.

Πῆρε τὸ βασιλόπουλο τὸ σκουλαρήκι βρῖσκει τὸ χρυσεῖο καὶ τὸν λέγ, νὰ μὲ τὸ κολλήσης σὲ παρακαλῶ γιατί θέλω νὰ πᾶγω τὴν ἀδελφή μ' στὸ χορό. Τὸ πῆρε τὸ κόλσε, τὸ γνώρσε ποὺ εἶναι τῆς γυναικῆς τ.

Πᾶγ στὸν πύργο βλέπ τὴ γυναῖκά τ' ποὺ φοροῦσε τὸ σκουλαρήκι :

1) Στοά.

—Γυναῖκα, ἓνα παράξενο πράμα σήμερα, ἦρθ' ἓνας καὶ μ' ἔφερε τὸ σκουλαρήκ σ' νὰ τὸ κολλήσω.

—Μόνε γὼ ἔχω τέτοιο σκουλαρήκ;

Τὴν ἄλλη μέρα σπᾶν τὸ γιορτάν¹⁾ της καὶ τὸ δίνει στὸ βασιλόπουλο, τὸ βασιλόπουλο τὸ πέρνει καὶ πᾶγ στὸ χρυσικό καὶ τὸν λέγει, νὰ μὲ τὸ κολλήσης; γλήγορα γιατί ἡ ἀδελφή μ' θὰ πάγει σὲ γάμο καὶ τὸ θέλω.

Τὸ κολλάει, πάλε τρέχ' στὸν πύργο τ', βλέπ' τὴ γυναῖκά τ' ποὺ τὸ φόραγε. . .

Τὴν τρίτ' φορὰ ἡ γυναῖκά τ' σπᾶν' τὸ δακτυλίδι τς τὸ πάγει πάλε τὸ βασιλόπουλο στὸ χρυσικό, τὸ κόλσε. Πάλε τρέχ' στὴ γυναῖκά τ', τὸ δακτυλίδ' στὸ χέρ' της.

Τὸ βασιλόπουλο λέγ μιὰ μέρα τὸν χρυσικό θὰ παντρευθῶ καὶ θέλω νὰ σὲ κάνω κουμπάρο.

—Μπά, σὺ βασιλόπουλο καὶ θέλς ἐμένα νὰ μὲ κάνς κουμπάρο;

—Δέχεσαι;

Τί νὰ κάν'; λέγ τὸ δέχομαι. Ἐτοίμασε τὰ στέφανα κι' ὅτι ἑτοιμασίες κάμν' ἓνας κουμπάρος, ὁ γαμπρὸς ἑτοίμασε τὰ νυφικά καὶ πήρανε τὴ νύφη νὰ τὴν στεφανώσνε.

Ὁ κουμπάρος μόλις τὴν εἶδε ἄψε τὰ στέφανα καὶ τρέχει σπίτι τ', αὐτὴ πάγει μπροστὰ ἀπ' αὐτὸν στὴν καμάρα καὶ κάθεται στὴ θέσ' της.

Πάγει κι' ὁ ἄντρας τς καὶ τὴν λέγει, γυναῖκα, δὲ ξέρω ὄνειρο βλέπω, τί βλέπω, μὲ φάνκε ποὺ ἦνα σὺ ποὺ στεφάνωνα.

Ἄντρα μ', δὲ μὲ βλέπεις ποὺ 'μαι δῶ;

Ὁ ἄντρας τς, σάστισε, πάγει στὴν ἐκκλησία, ἡ νύφη πῆγε πρὸ μπροστὰ πὸ κεῖνον, πῆγε ὕστερα κι' ὁ ἄντρας τς.

Γιὰ δεύτερη φορὰ πάλε ὁ κουμπάρος πῆγε στὸν πύργο, αὐτὴ πρὸ μπροστὰ πῆγε καὶ καθόνταν.

Λέγ' ὁ κουμπάρος τὸν γαμπρό, γὼ γιὰ νὰ στεφανώσω θέλω νὰ εἶμαι κοντὰ στὸν πύργο καὶ νὰ βλέπω ἀπ' ἀντίκρου τὴ γυναῖκά μ' στὸ παράθυρο.

Κάμνε μιὰ κερένια κοπέλλα ἴδια ἡ Πεντάμορφη, τὴ ντύνε μὲ τὰ ροῦχά τς καὶ τὴν βάζνε στὸ παράθυρο, ἡ νύφη ντύθηκε κ' ἦταν στὴν ἐκκλησία. Ὁ κουμπάρος στεφάνωνε καὶ τὰ μάτια τ' στὸ παράθυρο, ἃ ἡ γυναῖκά μ', κεῖ εἶναι.

—Τὸν λέγανε τί κάμνς κουμπάρε;

—Τὴν γυναῖκά μ', κυττάζω νὰ μὴ φύγ' ἀπὸ κεῖ.

Τελείωσαν τὰ στεφανώματα τὴν ἄρπαξανε στὸ καρὰβ καὶ φεύγουνε, πάγει κι' ὁ χρυσικός στὸ πύργο τ' καὶ δὲ βλέπει τὴ γυναῖκά τ'.

Στὸ δρόμο ποὺ ταξειδεύαν, τὸ βεζυρόπουλο καθούντανε τὸ βράδυ ἔξω καὶ βλέπει στὸ κατάρτ τρία πουλάκια, μιλοῦσανε κ' ἔλεγαν, τί ἔμορφη ποὺ

1) Λ. Τ. Περιδέριαι.

εἶναι ἡ νύφη, λέγ' καὶ τ' ἄλλο, ὁμορφη εἶναι μὰ τ' ἄλλογο πὺν θ' ἀνεβεῖ μόλις φθάσ' στὸ παλάτ θὰ τήνε ρίξ' καὶ θὰ τῇ σκοτώσ', λέγ' καὶ τ' ἄλλο καὶ σὰ βρεθεῖ ἄνθρωπος καὶ τὸ πεῖ;

—Θὰ μαρμαρώσ', λέγ' τὸ πρῶτο τὸ πουλί.

Τῇ δεύτερῃ βραδεῖα πάλε τὸ βεζυρόπουλο κάθουνταν ἔξω κι' ἀκούει τὰ τρία τὰ πουλάκια πὺν κάθουνταν στὸ κατάρτ κ' ἔλεγον, τί ὁμορφη πὺν εἶναι ἡ νύφη.

—Ὁμορφη εἶναι, μὰ μόλις φθάσ' στὸ παλάτ θὰ βγεῖ ὁ σκυλὸς τοῦ βασιλῆ θὰ τὴν δαγκάσ' καὶ θὰ πεθάν'. Λέγ' καὶ τ' ἄλλο, ἂν βρεθεῖ ἄνθρωπος καὶ τὸ πεῖ;

—Θὰ μαρμαρώσ', λέγ' τὸ πρῶτο τὸ πουλί.

Τ' ἀκούει τὸ βεζυρόπουλο, στεναχώρια μεγάλη εἶχε, μὰ δὲν εἶπε τίποτε.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ βασιλόπουλο βλέπ τὸ βεζυρόπουλο στεναχωρημένο καὶ κατσουφό, λέγ', ὁ φίλος μου ζούλεψε πὺν πῆρα τὴν Πεντάμορφη.

Τὴν τρίτῃ βραδεῖα πάλε τὸ βεζυρόπουλο βλέπ τὰ πουλάκια νὰ κάθονται στὸ κατάρτ καὶ νὰ μιλοῦνε. Τὸ ἕνα ἔλεγε : τί ὁμορφη πὺν εἶναι ἡ νύφ.

Ὁμορφη λέγ' τ' ἄλλο, μὰ τὸ πρῶτο βράδυ πὺν θὰ κοιμᾶται στὸ παλάτ τὸ βασιλόπουλο μὲ τὴ νύφ, θὰ βγεῖ ἕνα φίδι μὲ δυὸ κεφάλια καὶ θὰ φάγει τὴν Πεντάμορφη. Λέγ' τὸ τρίτο τὸ πουλάκ καὶ σὰ βρεθεῖ ἄνθρωπος καὶ τὸ πεῖ;

—Θὰ μαρμαρώσ' λέγ' τὸ πρῶτο.

Τὸ βεζυρόπουλο ἤλθε κ' ἐγίνε κιτριναῖο καὶ τὸ βασιλόπουλο λέγ', ὁ φίλος μου ζουλεύει καὶ τὸν λυπούντανε.

Τὸ βεζυρόπουλο μόλις κόντεψαν, λέγει στὸ βασιλόπουλο, πὺν θὰ βγοῦμε ἀπ' τὸ καράβι ἡ νύφη νὰ πάγη μὲ τὰ πόδια καὶ γὼ θὰ πάγω μὲ τ' ἄλλογο πὺν θὰ τὴ φέρνεῖ ἂν εἶσαι φίλος μου θὰ γίν' αὐτὸ τὸ πρᾶμα.

Τί νὰ κάν' τὸ βασιλόπουλο, λέγ' ὅπως θέλεις νὰ γίν'.

Ἀνέβκε τὸ βεζυρόπουλο, στ' ἄλλογο καὶ φθάσανε στὸ παλάτ βγαίν' ὁ σκυλὸς τοῦ γέρο βασιλῆ καὶ τόνε σκοτώνει.

Ὁ βασιλῆς θύμωσε πὺν σκότωσαν τὸ σκυλὸ τ' καὶ δὲν ἤθελε νὰ δῇ στὰ μάτια τ' τὸ βεζυρόπουλο.

Τὸ βεζυρόπουλο λέγει στὸ βασιλόπουλο ἀκόμα μιὰ χάρη θὰ σὲ ζητήσω, τὸ πρῶτο βράδυ πὺν θὰ κοιμηθῆτε θ' ἄλθω καὶ γὼ νὰ κοιμηθῶ μαζί σας.

Τί νὰ κάν' τὸ βασιλόπουλο, λέγ', ἀφίστέ το, ἕνα βράδυ εἶναι, ἂς γίν' τὸ θέλημα τοῦ φίλου μ'.

Τὴν ὥρα πὺν κοιμούνται τὸ βασιλόπουλο κ' ἡ Πεντάμορφη, τὸ βεζυρόπουλο ξενυχτοῦσε, τρυπάει τὸν τοῖχο τὸ φίδι μὲ τὰ δυὸ κεφάλια, τὸ βε-

ζυρόπουλο τὸ σκοτών και πετιέται μιὰ σταλαματιὰ αἷμα στὸ μάγουλο τοῦ βασιλόπουλο.

Τὴν ἄλλη μέρα ποὺ σκόθκανε κ' εἶδανε τὸ βασιλόπουλο ποὺ εἶχε αἷμα στὸ μάγουλο, εἶπαν πῶς τὸ βεζυρόπουλο εἶχε κακὸ σκοπὸ κι' ὁ γέρο βασιλεὺς ἔδωσε διάτα νὰ δικάσνε τὸ βεζυρόπουλο.

Τὸ βεζυρόπουλο λέγει, θὰ μ' ἐτοιμάστε ἐπὶ τραπεζία και θ' ἀνέβω στ' ἀπὸν. Ἀνέβκε ἀπάνω κι' ἄρχισε νὰ λέγη, ὅταν γύριζαμε ἀπ' τὸ ταξίδι πέταξαν τρία πουλάκια και κάθσανε πάνω στὸ κατάρτ και μιλούσανε κ' ἔλεγαν, τί ὁμορφη ποὺ εἶναι ἡ νύφη. Λέγει τὸ ἕνα ὁμορφη εἶναι, μὰ στ' ἄλλο ποὺ θ' ἀνεβεῖ μόλις φθάσ' στὸ παλάτ θὰ τὴ ρίξ' και θὰ τὴ σκοτώσ'. Λέγει και τ' ἄλλο τὸ πουλί, σὰ βρεθεῖ ἄνθρωπος και τὸ πεῖ:

—Θὰ μαρμαρώσ'.

Μαρμάρωσε τὸ βεζυρόπουλο ὡς τὸ στηῖθος.

Μόλις τὸ εἶδε τὸ βασιλόπουλο λέγ', στὸν πατέρα τ', νὰ μὴν πῇ τίποτε, κατάλαβα πόσο μ' ἀγαπάει ὁ φίλος μου.

—Ὁχι, λέγει ὁ γέρο βασιλεὺς, νὰ τὸ πῇ.

Λέγει τὸ βεζυρόπουλο, τὴν δευτέρη βραδεῖα ποὺ ἐρχόμαστε, τὰ τρία τὰ πουλάκια κάθσανε στὸ κατάρτ κ' ἔλεγαν, τί ὁμορφη ποὺ εἶν' ἡ νύφ. Ὁμορφη λέγει τ' ἄλλο τὸ πουλί, μὰ μόλις φθάσ' στὸ παλάτ θὰ βγεῖ ὁ σκύλος τοῦ βασιλεὺς νὰ τὴν δαγκάσ' και θὰ πεθάν'. Λέγει και τ' ἄλλο και σὰ βρεθεῖ ἄνθρωπος και τὸ πεῖ:

—Θὰ μαρμαρώσ'.

Μαρμάρωσε τὸ βεζυρόπουλο ὡς στὰ γόνατα.

Φωνάζει τὸ βασιλόπουλο, φθάνει πατέρα, νὰ μὴ πῇ ἄλλο, φθάν.

—Ὁχι, λέγ' ὁ γέρο βασιλεὺς, νὰ τὸ πῇ ὅλο.

—Τὴν τρίτη τὴ βραδεῖα, πάλι ξαναβγήκανε τὰ πουλάκια κ' ἔλεγαν, ὁμορφη ποὺ εἶν' ἡ νύφ. Ὁμορφη λέγει τ' ἄλλο, μὰ τὸ πρῶτο βράδυ ποὺ θὰ κοιμᾶται στὸ παλάτ τὸ βασιλόπουλο μὲ τὴν Πεντάμορφη θὰ βγεῖ ἕνα φίδ μὲ δυὸ κεφάλια και θὰ φάγ' τὴ νύφ.

Τὸ βεζυρόπουλο μαρμάρωσε.

Ἀρχισ' τὸ βασιλόπουλο νὰ κλαίγ', νὰ δέρνεται κι' ὁ γέρο βασιλεὺς λυπήθηκε και διέταξε τρία χρόνια νὰ μὴν ἀκουσθοῦνε παιχνίδια, οὔτε και φλογέρα στὸ βουνό. Τὸ βασιλόπουλο παράτσε και τὴν Πεντάμορφη και τὸν πατέρα τ' και ὅλα, πῆρε τὸν φίλο τ' και τὸν πῆγε στὸ βουνό και τὸν ἔκλαιγε μέρα νύχτα.

Πέρασε καιρός, ἕνας τσομπάνης λέγ', μεῖς ὡς πότε δὲ θὰ λαλοῦμε τὴ φλογέρα, κ' ἄρχισε νὰ τὴ λαλῇ.

Τὸ βασιλόπουλο τὸν ἄκσε, κεῖ ποὺ ἔκλαιγε τὸν φίλο τ', βγαίν' και τὸν λέγ', αἱ γέρο τσομπάνη, τί κάνεις, γὼ κλαίγω τὸν φίλο μ' και σὺ λαλεῖς τὴ φλογέρα;

—Τί νὰ κάνω παιδί μ', βαρέθκα μοναχὸς ἐδῶ χάμω, εἶπα νὰ λαλήσω τὴ φλογέρα μ' καὶ μὲ περάσ' κομμάτ' ἢ ὥρα. Τὸν φίλο σ', νὰ σὲ πῶ γὼ νὰ τὸν κάνς' καλὰ· νὰ πᾶς καὶ νὰ βοῆς ἓνα μικρὸ παιδί, νὰ τὸ σφάξης καὶ μὲ τὸ αἷμα τ' ν' ἀλείψης ὅλες τὶς φλέβες τοῦ φίλου σ' καὶ θὰ ζουντανέψ'.

—Τί λὲς καλὲ ἄνθρωπε μ', ἂν γίν' καλὰ ὁ φίλος μου τὸ μισὸ τὸ βασίλειο στὸ χαρίζω.

Στὸ μεταξὺ ἡ Πεντάμορφη γένεσε ἓνα παιδάκ, τὸ βασιλόπουλο πῆγε κρυφὰ στὸ παλάτ' ἀρπάζει τὸ παιδί τ' ἀπ' τὴν κούνια τὸ σφάζ' καὶ μὲ τὸ αἷμα τ' ἀλείφ' ὅλες τὶς φλέβες τοῦ βεζυρόπουλου καὶ ζουντάνεψε ὁ φίλος τ'.

Ἀγκαλιάσθηκανε, φιλήθηκανε καὶ δὲν ἤξερανε τί νὰ κάνε οἱ δυὸ φίλοι, καὶ πῆγαν στὸ παλάτ'. Ἄμα τοὺς εἶδ' ὁ βασιλεὺς κ' ἡ Πεντάμορφη χάθηκαν, ἔκαμαν μεγάλες γιορτὲς καὶ παναγύρια, σαράντα μέρες καὶ σαράντα νύχτες, ἔδωσαν στὸ γέρο τσομπάνη τὸ μισὸ βασίλειο, παντρεύθηκε τὸ βεζυρόπουλο μὲ τὴν ἀδελφὴ τὴν δράκων καὶ ζήσανε αὐτοὶ καλὰ καὶ μεῖς καλλίτερα.

12 Τὸ φεσάκ μετὰ τὴ χρυσὴ φούντα.

Σηλυβριά.

*Κόκκινη κλωστή κλωσμένη
στὴν ἀνέμη ντυλιγμένη,
δῶσ' τὴς κλωτσο νὰ γυρίσῃ
παραμύθι ν' ἀρχηρίσῃ
καὶ τὴν καλὴ μας συντροφιά
νὰ τὴν καλοσπερίσῃ.*

Μιά φορὰ κ' ἓνα καιρὸ ἦταν ἓνας πατέρας καὶ μιὰ μητέρα κ' εἶχανε τρεῖς κορίτσια, ὁ πατέρας ἦτανε πραγματευτὴς ¹⁾ καὶ πῆγαινε στὴν Πόλη μὲ τὸ καράβι κ' ἀγόραζε πραγμάτειες, τὶς μέρες ποὺ θᾶφενγε ὁ πατέρας ἡ παραμάννα τοῦ μικρότερου κοριτσιοῦ τὸ εἶπε, νὰ πῆς τὸν πατέρα σ' νὰ σὲ φέρῃ ἀπὸ τὴν Πόλη τὸ φεσάκ μετὰ τὴ χρυσὴ φούντα.

—Πατέρα, λέγ' ἡ μικρὴ κόρη τ', νὰ μὲ φέρῃς ἀπὸ τὴν Πόλη τὸ φεσάκ μετὰ τὴ χρυσὴ φούντα, ἄλλο τίποτε δὲ θέλω. Ὁ πατέρας γέλασε γιὰ τὸ θέλημα τῆς κόρης τ', ἀποχαιρέτισε τὴ γυναῖκα τ' καὶ τὰ κορίτσια τ' κ' ἔφυγε γιὰ τὴν Πόλη. Σὰν ἔφθασε, ἀγόρασε τὶς πραγμάτειες καὶ ἄλλα πράγματα γιὰ τὸ σπῖτι, δῶρα γιὰ τὴν γυναῖκα τ' καὶ τὰ κορίτσια τ' καὶ μῆλκε στὸ καράβι, φούσκωσε ὁ ἀέρας τὰ παννιά καὶ πῆγαινε. Σὰν ἔφθασε κατὰ μεσῆς

1) Ὑφασματοπώλης.

στή θάλασσα, τὸ καράβι στάθηκε καὶ πέτωσε, ὁ πλοίαρχος θωτάει ὅλους μὴ ξέχασαν νὰ κάνε κανένα τάμα.

Τότε θυμήθηκε ὁ πατέρας τὸ φεσάκ μετὰ τὴ χρυσὴ φούντα ποὺ τὸ ζήτησε ἡ μικρὴ τ' κόρη καὶ ἀναστένανε, ἄχ ἀλί, ἄχ ἀλί.

Δὲν πρόφθασε νὰ πῇ τὸ λόγο καὶ βγαίν' ἀπ' τὴ θάλασσα ἕνας κατὰ μαυρὸς Ἀράπης καὶ τὸν λέγει, τί με φώναξες;

— Δὲ σὲ φώναξα..

— Πῶς δὲ με φώναξες, δὲν εἶπες ἄχ Ἀλή, ἄχ Ἀλή. Ἀλή με λένε.

— Εἶπα Ἀχ ἀλί, ἄχ ἀλί, ποὺ ξέχασα ν' ἀγοράσω γιὰ τὴ μικρὴ μ' κόρη τὸ φεσάκ μετὰ τὴ χρυσὴ φούντα, δὲ φώναξα ἐμένα.

— Καλὰ εἶπ' ὁ Ἀράπης, νὰ γυρίσης πίσω στὴν Πόλη νὰ πάρης πὸ μέσα στὸ μπεζεστέν¹⁾ τὸ φεσάκ μετὰ τὴ χρυσὴ φούντα, σὲ ἄλλο ταξίδι ποὺ θὰ πᾶς στὴ Πόλη νὰ φέρῃς καὶ τὴν κόρη σ', νὰ με φωνάξεις νὰ τὴν πάρω. Σὰ δὲ μετὰ τὴν φέρῃς θάλθω νὰ τὴν πάρω.

Ὁ καυμένος ὁ πρᾶματευτὴς περίλυπος ἔμεινε, τὸ καράβι γύρισε πίσω, βγήκε πῆρε τὸ φεσάκ μετὰ τὴ χρυσὴ φούντα. Ὄταν ἔφθασε σπίτι τ' εἶπε ὅλα στὴ γυναῖκά τ', ἔκλαψαν καὶ λυπήθηκαν, ἡ μικρὴ ἡ κόρη σὰν ἔβλεπε στὸ κεφάλι τῆς τὸ φεσάκ μετὰ τὴ χρυσὴ φούντα ἔγινε πὸ ἔμορφη.

Ὅταν ἡ πρᾶματεία τελείωσε ἡ μητέρα καὶ οἱ ἀδελφές ἀγκάλιασαν, φίλησαν τὴν μικρὴ ἀδελφή τους καὶ ὁ πατέρας τὴν πῆρε μαζί τ' καὶ μῆχαν στὸ καράβι. Ὅταν ἔφθασαν κατὰ μεσῆς στὴ θάλασσα στάθηκε τὸ καράβι καὶ φώναξ' ὁ πρᾶματευτὴς. Ἀχ Ἀλή, ἄχ Ἀλή. Βγήκ' ὁ Ἀλής, ἄρπαξε τὴν κόρη καὶ χάθηκε μέσ' στὴ θάλασσα, τὴν πῆγε μέσα σ' ἕνα παλάτι ποὺ ἦτανε τοῦ βασιλεῖ τῆς θαλάσσης.

Ὑστερὰ ἀπὸ καιρὸ ὅταν τελείωσ' ἡ πρᾶματεία, ὁ πρᾶματευτὴς μῆχε πάλι στὸ καράβι γιὰ τὴν Πόλη, περνώντας στὸ γυρισμὸ στάθηκε τὸ καράβι κατὰ μεσῆς στὴ θάλασσα καὶ φώναξε, ἄχ Ἀλή, ἄχ Ἀλή, δὲ με δίνης γιὰ λίγο καιρὸ τὴν κόρη μ' καὶ πάλε νὰ στὴ φέρω;

— Σὲ τὴ δίνω, μὰ ὅταν ξαναπᾶς στὴ Πόλη νὰ τὴ φέρῃς, σὰ δὲ τὴ φέρῃς θάλθω νὰ τὴν πάρω.

Βουτάει στὴ θάλασσα καὶ ἀνεβάζει πάνω τὴν κόρη στὰ δόλοχρυσά ντυμένη.

Ὁ πατέρας τὴν ἀγκάλιασε καὶ στὸ σπίτι σὰν πῆγανε ἔγιναν μεγάλες χαρές, δὲν χόρταινε ἡ μάνα καὶ οἱ ἀδελφές τς νὰ τὴν βλέπνε.

Ἡ παρμάννα τὴν ψιλορωτοῦσε πῶς τὰ περνάει, ἐκεῖν' εἶπε πὸς ὅλη τὴ μέρα διασκεδάζει νὰ βλέπη τὰ ψάρια νὰ περνοῦνε ἀπὸ τὸ πὸ μικρὸ ὡς τὸ πὸ μεγάλο, μόνε ἕνα προῖμα δὲ μπορεῖ νὰ θυμηθῇ, πῶς βρίσκεται στὸ

1) Λ. Τ. Ἀγορὰ σκεπασμένη.

35. Ἡ νεράιδα, τὸ παιδί κι' ὁ Ἑβραῖος.

Φανέρι.

Κόκκινη κλωστή κλωσμένη, στήν ἀνέμη ντυλιγμένη
 δώσ' της κλωτσο νὰ γυρίσῃ παραμύθι ν' ἀρχηνίσῃ
 καὶ τὴν καλὴ μας συντροφιά νὰ τὴν καλῇσπερίσῃ.

Μιά φορὰ κ' ἓνα καιρὸ ἦτανε μιὰ χήρα κ' εἶχε ἓνα παιδί κ' ἤθελε νὰ τὸ βάλλῃ σὲ μιὰ δουλειὰ γιὰ νὰ ζήσῃ, ρωτοῦσε ἂν ἔχ' κανεὶς καμμιά δουλειὰ νὰ τὸ πάρ', βρέθηκε ἓνας Ἑβραῖος κ' εἶπε, γὼ τὸ πέρνω μόν' θὰ τὸ βλέπῃς μιὰ βολὰ τὸ χρόνο.

— Καλὰ, εἶπ' ἡ χήρα.

Ὁ Ἑβραῖος πῆρε τὸ παιδί καὶ τὸ πῆγε σ' ἓνα καράβ', ὅταν νύχτωσε τὸ εἶπε, θὰ σὲ βάλω μέσα σ' ἓνα τουλούμ¹⁾ νὰ κοιμηθῇς καὶ γὼ θὰ κοιμηθῶ στὸ ἀμπάρ', ἅμα ξημερώσ' θὰ σὲ φωνάξω νὰ στίσης τὸ τουλούμ' νὰ βγῇς ἔξω.

Σὰν ξημερώσ' ὁ Θεὸς τὴ μέρα φωνάζ' ὁ Ἑβραῖος ἀπ' τὸ ἀμπάρ', στίσ' τὸ τουλούμ' κ' ἔβγα ἔξω. Ἐσχίσε τὸ παιδί τὸ τουλούμ' καὶ μόλις βγῇκ' ἔξω τὸ χτυποῦσε ὁ Ἑβραῖος καὶ τὸ παιδί ἔκλαιγε, κεῖ ποὺ ἔκλαιγε τὰ πόδια τοῦ παιδιοῦ σκάλωσαν σ' ἓνα γαλκὰ, τὸν τράβηξε καὶ βγῆκε ἓνα καπάκ' κι' ὁ Ἑβραῖος τὸ εἶπε κατέβα μέσα.

Ἐκεῖ ἦτανε ὅλο πετράδια, ἄσπρα, κόκκινα καὶ πράσινα ποὺ γυάλιζαν σὰν διαμάντια, λέγ' ὁ Ἑβραῖος στὸ παιδί, οἶξέ με ἀπ' αὐτὲς τίς πέτρες. Τὸ παιδί τὸν ἔρριξε πολλὲς καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ τὸ βγάλῃ, ὁ Ἑβραῖος εἶπε νὰ σὲ κατεβάσω ἡξευρα, νὰ σ' ἀνεβάσω δὲν ξέρω κ' ἔκλεισε τὸ καπάκ'.

Τὸ παιδί ἄνοιξε μιὰ πόρτα κ' εἶδε ὅλο ψωμιὰ, ἀφοῦ ἔφαγε καὶ χόρτασε πῆγε σ' ἄλλη κάμαρα, κεῖ εἶδε ἓνα γέρο μ' ἄσπρα μαλλιά κι' ἄσπρα μακρὰ γένεια ὡς τὰ γόνατα καὶ τὸν εἶπε, — Καλὴ σπέρα πατέρα.

— Ἄν δὲ μ' ἔλεγες πατέρα, θὰ σ' ἔτρωγα, ἔχω πολλὰ χρόνια ν' ἀκούσω νὰ μὲ πρῶνε πατέρα.

Τὸ παιδί διηγήθηκε στὸ γέρο πῶς βρέθηκε κεῖ κάτω, ὁ γέρος τὸ εἶπε νὰ καθῇσ' μαζί τ' καὶ τὸ ἔντυσε μὲ καλὰ ροῦχα.

Τὸ παιδί γύρσε ὅλες τίς κάμαρες, στήν μιὰνα ποὺ ἦτανε κλειδωμένη εἶδε ἀπ' τὴν κλειδαρότρυπα μέσα, ἦλθαν τρία περιστέρια, ἔβγαλαν τὰ φτερά τους σὲ μιὰ χαβούζα κ' ἔγιναν τρεῖς ὁμορφες κοπέλλες, σὰ νεράιδες μὲ ξέπλεχα μαλλιά στὶς πλάτες.

Τὸ παιδί γύρεψε ἀπὸ τὸν γέρο τὸ κλειδί αὐτῆς τῆς κάμαρας.

— Δὲ στὸ δίνω γιατί αὐτὴ μὲ τύφλωσε.

Ὁ γέρος τὸ κλειδί τὸ εἶχε δεμένο στὰ μαλλιά τ', μιὰ μέρα κεῖ ποὺ κοιμοῦντανε, τὸ παιδί πῆρε τὸ κλειδί κι' ἄνοιξε τὴν πόρτα κ' εἶδε μέσα.

1) Λ. Τ. ἀσκάς.

Ἡ νεράιδα
 29. 1/2 - 29. 1/2
 Ἡ νεράιδα
 τ. 183. 1941
 ν. 183-189

Ὅταν ξύπνησ' ὁ γέρος κατάλαβε πού πῆρε τὸ παιδί τὸ κλειδί κι' ἄνοιξε τὴν πόρτα καὶ τὸ εἶπε, τὰ περιστέρια εἶναι κόρες μου, ἡ τελευταία πού θὰ ἔλθῃ, ὅταν βγάλῃ τὰ φτερά νὰ τὴν πῆς, ἀμα δὲ μὲ δώσεις τὸ φῶς τοῦ πατέρα σ', δὲ θὰ σὲ δώσω τὰ φτερά.

Κρύφτηκε τὸ παιδί μέσα στὸ ντουλάπ' κι' ὅταν ἤλθανε τὰ περιστέρια κ' ἤλθε ἡ σειρά τοῦ τρίτου περιστεριοῦ κ' ἔβγαλε τὰ φτερά τ', τὰ πῆρε καὶ τὴν εἶπε, ἂν δὲ δώσεις τὸ φῶς στὸν πατέρα σ', δὲ θὰ σὲ δώσω.

Ἡ κόρη πῆγε κ' ἔδωσε τὸ φῶς στὰ μάτια τοῦ πατέρα τς κ' εἶπ' ὁ γέρος στὸ παιδί, στή δίνω ἀραβωνιαστική σ', μόνε φύλαγε καλὰ τὰ φτερά νὰ μὴ σὲ φύγ'. Τὸ παιδί στεναχωριούντανε, καὶ τὸ ρώτισε ὁ γέρος γιατί στεναχωριέσαι;

—Θέλω νὰ δγιῶ τὴ μητέρα μ'.

Ὁ γέρος τὸ ἔδωσε ἓνα ἄλογο καὶ δύο καμήλες φλούριὰ καὶ τὸ κορίτσ'. Σ' αὐτὸ τὸ μεταξὺ ὁ Ἑβραῖος ἔχτισε σπίτια ἀντίκρου στὴ καλύβα τῆς μητέρας τ' καὶ λέγ' τὸ παιδί στὸ κορίτσ', πῶς νὰ σὲ βάλω μέσα στὴ καλύβα; Τὸ κορίτσ' βαστοῦσε ἓνα ἀβγὸ καὶ μόλις τῶριξε κατὰ γῆς ἡ καλύβα ἔγινε παλάτ'. Ἡ μητέρα φίλσε τὸ παιδί καὶ τὸ κορίτσ' καὶ ἦτανε ὁλόχαρη.

Ὁ βασιλέας τοῦ χωριοῦ ἔκαμε τραπέζ' καὶ κάλεσε ὅλους, κάθσανε ὅλοι γύρω κι' ὁ καθένας ἔλεγε τὴν ἱστορία τ', ἤλθε κ' ἡ σειρά τοῦ παιδιοῦ κ' εἶπε τὸ παιδί τί τὸ ἔκαμ' ὁ Ἑβραῖος. Ὁ Ἑβραῖος ἦτανε κεῖ κ' ἔτρεμε ἀπ' τὸ φόβο τ', ὁ βασιλέας τὸν ἔκαμε ἐξορία καὶ τὰ σπίτια τοῦ Ἑβραίου κ' ὅλο τὸ βιὸ τὰ ἔδωσε στὸ παιδί.

Τὸ παιδί πῆγε γιὰ μιὰ δουλειὰ καὶ τὰ φτερά τὰ ἔδωσε στὴ μητέρα τ' καὶ τὴν εἶπε, κρύψ' τα καλὰ, νὰ μὴν τὰ δόσης στὸ κορίτσ' γιατί θὰ τὸ χάσω. Ἐκάναν χορὸ καὶ χόρευ' κ' ἡ νεράιδα δὲ πατοῦσε στὴ γῆς, ὅλος ὁ κόσμος τὴ θάμαξε κ' εἶπε, ἂν εἶχα τὰ φτερά μ' θὰ χόρευα καλλίτερα, κλείστε τὰ παράθυρα καὶ δὲ φεύγω.

Μόλις τᾶβαλε ἔκανε κάνα δυὸ γύρους καὶ λέγ' στὴ μητέρα τοῦ παιδιοῦ, σὰν ἔλθ' ὁ γιός σου νᾶλθ' νὰ μὲ βρῇ

Στὰ τράγκουλα

στὰ τρίγκουλα

στὴ διαμαντένια χώρα

κ' ἔγινε ἄφαντη.

Σὰν ἤλθε τὸ παιδί, τὸ λέγ' ἡ μητέρα τ', νὰ πᾶς νὰ βρῇς τὸ κορίτσ'

Στὰ τράγκουλα,

στὰ τρίγκουλα,

στὴ διαμαντένια χώρα.

Ἐφγε τὸ παιδί. Δρόμο πέρνει, δρόμο ἀφίνι, φθάνι σ' ἓνα μακρυνὸ μέρος καὶ ρωτάγ' ἓναν, ποῦ εἶναι

Τὰ τράγκουλα
τὰ τρίγκουλα
ἢ διαμαντένια χώρα ;

—Νὰ πᾶς νὰ ρωτήσης τὴ Νοτιά. Ὅταν ἔφθασε βρέθηκε σὲ μιὰ βρύσ',
μιὰ ἔπερνε νερό, τὴν λέγ', δόσε με, νὰ πιῶ λίγο νερό.

—Δὲ μπορῶ γιατί 'ναι τῆς κεράς μου.

Σὲ λίγο ἦλθε μιὰ ἄλλη νὰ πάρη νερό, αὐτὴ τὸ ἔδωσε. Πίνει καὶ ρίχν'
μέσα τὸ δαχτυλίδι τ'.

Τὸ κορίτσι μόλις εἶδε τὸ δαχτυλίδ', τὸ ἔκρυψε νὰ μὴ τὸ δῇ ἡ μητέ-
ρα τ' καὶ τὴ ρωτᾷ, σὰν ἔλθ' ὁ ἄντρας μ' νὰ τὸν δεχτῶ ;

—Θὰ τὸν κυνηγήσω, νὰ μὴν ἔλθ'.

Τότε τὸ κορίτσι βάζ' τὰ φτερά τ', ἀνεβάζ' πᾶν στὰ φτερά τὸ παιδί
καὶ πέταξαν, ἡ μητέρα τ' ἔγινε σύννεφο καὶ τοὺς κυνηγοῦσε ὡς ποὺ ἔφθα-
σαν στὸ σπιτ' τῆς μητέρας τ'. Ἐκαμαν χαρὰ σαράντα μέρες καὶ σαράν-
τα νύχτες, ὁ γέρος τοὺς ἔδωσε πολλὰ φλουριά, ἔδωσαν καὶ μένα : περνών-
τας ἀπὸ ἓνα ρέμα οἱ βαθρακοὶ φώναζαν βράκ, βράκ καὶ γὼ νόμισα πὺς
ἦταν κλέφτες κ' ἔλεγαν μπράκ, μπράκ, τ' ἄφσα κ' ἔφχα.

36. Ὁ Χρυσόμαλλος

Φανέρι.

Ἐνα καιρὸ κ' ἓνα ζαμάνι ἦτανε ἓνας βασιλεὺς καὶ στὸ βασίλειό τ' γί-
νουντανε πολλὲς κλειψίδες· μιὰ βραδεῖα διατάζ' φῶτα δὲ θ' ἀνάψνε κ'
ἔβγαλε τὸ στρατὸ νὰ πιάσνε τὸν κλέφτ' κ' ἀνθρωποὶ τ' γύριζαν. Στὴν ἄκρη
ἦτανε ἓνα σπιτάκ' καὶ καθόνταν τρεῖς ἀδελφές κ' ἔφαινανε, ἀπ' τὸ πα-
ράθυρο 'φικρίστηκαν οἱ ἀνθρωποὶ τοῦ βασιλέ κ' ἄκσανε ποὺ ἡ μεγάλ'
ἔλεγε, ἐγὼ ἂν ἦμινα τοῦ βασιλέ γυναῖκα θάκανα ὅλο τὸ στρατὸ ροῦχα, ἡ
ἄλλ' ἔλεγε, ἐγὼ ἂν ἦμινα τοῦ βασιλέ γυναῖκα θὲ νὰ στρώσω ὅλο τὸ πα-
λάτ' χαλιὰ, κ' ἡ μικρότερ' ἔλεγε καὶ γὼ ἂν ἦμινα τοῦ βασιλέ γυναῖκα θὲ
νὰ τὸν κάνω δυὸ χρυσᾶ παιδιὰ.

Τὸ πρῶτ' ὁ βασιλεὺς ρωτᾷε τίς ἀνθρώποι τ', τ' εἶδανε, τ' ἔμαθανε ;

Ἀπὸνα σπιτάκ' ἄκσαμε πῶλεγαν τρεῖς ἀδελφές, γὼ ἂν ἦμινα γυναῖκα
τοῦ βασιλέ, θὲ νὰ κάνω ὅλο τὸ στρατό τ' ροῦχα, ἡ ἄλλ', γὼ ἂν ἦμινα γυ-
ναῖκα τοῦ βασιλέ, θὲ νὰ στρώσω τὸ παλάτ' ὅλο χαλιὰ κ' ἡ μικρότερ', γὼ
ἂν ἦμινα τοῦ βασιλέ γυναῖκα, θὲ νὰ τὸν κάμω δυὸ χρυσᾶ παιδιὰ.

Ὁ βασιλεὺς προστάζ' καὶ φέρνε μπρὸς τοῦ τὰ κορίτσια, τὰ κρατᾷ
στὸ παλάτ' καὶ κάμνει γυναῖκά τ' τὴν ὅλο μικρὴ ποὺ θὰ τὸν ἔκαμνε τὰ
δυὸ χρυσᾶ παιδιὰ.

Ἡρῶθ' ὁ καιρὸς νὰ γεννήσ' ἡ βασίλισσα, οἱ δυὸ ἀδελφές ἀπ' τὴ ζούλια

τς πλήρωσαν τὴ μαμμὴ καὶ τὰ δυὸ παιδιὰ πού γένσε ἰάβαλε σὲ κασάκ' καὶ τᾶρριξε στὸ ποτάμ' καὶ στὸ πλάγ' τὴν ἔβαλε δυὸ σκυλάκια.

Ρωτάγει τὴ μαμμὴ ὁ βασιλῆς, τί γένσε ἡ βασίλισσα κι' αὐτὴ τότε λέγ' δυὸ σκυλάκια. Ὁ βασιλῆς ταράχθηκε καὶ διατάξ' τὴ βασίλισσα νὰ τὴν βάλνε μέσα στὸ καλύβ'.

Τὸ κασάκ' μὲ τὰ μωρὰ τὰ βασιλόπουλα, κυλώντας τὸ νερό, τὸ πῆγε σ' ἓνα νερόμυλο. Ὁ μυλωνὰς βλέπ' τὸ κασάκ' τὸ πέρνει, τὸ ἀνοίγ' καὶ βλέπ' δυὸ μικρά, τὸ ἓνα ἦτανε κορίτσ' καὶ τ' ἄλλο ἀγόρ. Παιδιὰ δὲν εἶχε, τὰ πῆρε καὶ τὰ μεγάλωσε σὰν παιδιὰ τ', κι' ὅσο μεγάλωναν γίνονταν πὺ ἔμορφα. Σὰ μεγάλωσε τ' ἀγόρ' ἔπερνε τὸ τουφέκι τ' καὶ πῆγαινε στὸ κυνήγ' κι' ὁ βασιλῆς ἔβγαινε στὸ κυνήγ' μὴ μέρη ἀντάμωσε τὸ παλληκάρ' τ' ἀγάψε καὶ κάθε μέρη ἔβγαιναν καὶ κυνηγοῦσανε μαζί.

Ἀρχισε νὰ μαθαίνεται πὺς ὁ μυλωνὰς ἔχει δυὸ παιδιὰ πού ἡ ἔμορφα τοὺς δὲν εἶχε ταῖρ' στὸν κόσμῳ, τ' ἄκουσε οἱ ἀδελφές τῆς βασίλισσας κ' εἶπανε αὐτὰ εἶναι τὰ χρυσὰ παιδιὰ τῆς ἀδελφῆς μας, κ' ἤθελαν νὰ τὰ ξεκάμνε. Στέλνε στὸ μύλο μὴ χροῖα καὶ λέγ' στὸ κορίτσ', κόρη μ' εἴ κάθεσαι ἐδῶ; ποῦ εἶναι ὁ ἀδελφός σ'.

— Πάγει στὸ κυνήγ'.

— Ἀμα ἔλθ' νὰ τὸν πῆς νὰ πάγ' νὰ σὲ φέρ' τὸν καθρέφτ' πού φυλάγνε οἱ δράκ' καὶ πὺς ἂν δὲ στὸν φέρ' δὲν μπορείς νὰ ζήσης.

Ἐρχεται τὸ βράδ' ὁ ἀδελφός, βλέπ' τὴν ἀδελφή τ' συλλογισμέν', καὶ τὴν ρωτάει, τ' ἔχς ἀδελφή μ'.

— Τί νὰ σὲ πῶ ἀδελφέ μ', θέλω νὰ μὲ φέρς τὸν καθρέφτ' πού φυλάγνε οἱ δράκ'. ἂν δὲ μὲ τὸν φέρς δὲ θὰ μπορέσω νὰ ζήσω.

— Κάνε ὑπομονή καὶ θὰ στὸν φέρω.

Σηκώνεται πρῶι καὶ πῆρε δρόμο, πάγ', πάγ', παγαίνοντας βρίσκει ἓνα γέρο, ὁ γέρος τὸ ρωτάει, ποῦ πᾶς παιδί μ'.

— Πάγω νὰ πάρω τὸν καθρέφτ'.

— Ἄ, λέγ', πολὺ δύσκολα· θὰ πᾶς ἀπ' αὐτὸ τὸ στρατί, θὰ βρεῖς ἓνα ποτάμ' πού τρέχ' αἷμα, θὰ πεῖς, τί καλὸ ποτάμ' εἶναι αὐτό, θὰ πάρς λίλο αἷμα νὰ πιῆς καὶ θὰ πεῖς, ποτάμ', κάνε με δρόμο νὰ περάσω καὶ κεῖνο θὰ ξεραθεῖ καὶ θὰ περάσεις. Κατόπ' θὰ βρεῖς ἓνα ἀψηλὸ βουνὸ καὶ θὰ πεῖς, τί ὠραῖο βουνὸ εἶναι, κάνε με, δρόμο νὰ περάσω καὶ κεῖνο θ' ἀνοίξ' καὶ θὰ περάσεις. Ὑστερα θὰ βρεῖς ἓνα τράγο μ' ἓνα λιοντάρ', στὸ λιοντάρ' μπροστὰ θὰ εἶναι χόρτο καὶ στὸν τράγο μπροστὰ κρέας, θὰ πάρς τὸ κρέας νὰ τὸ δόσης τὸ λιοντάρ', θὰ πάρς τὸ χόρτο νὰ τὸ δόσης τὸν τράγο καὶ θὰ πεῖς, δώστε με δρόμο νὰ περάσω καὶ θὰ παραμερίσνε. Κατόπ' θὰ βρεῖς ἓνα παλάτ', κεῖ μέσα κάθονται δράκ', θ' ἀνοίξεις τὴν πόρτα, θὰ βάλς πρῶτα τὸ ξεροβὶ ποδάρ' σ' καὶ θὰ δγεις τὴ δράκισσα νὰ κοιμᾶται, τότε θὰ πᾶς νὰ βυζάξης τὸ δεξί τς τὸ βυζί. Ἀμα τὸ βυζάξεις θὰ

σὲ φιλήσ', φίλα την καὶ σὺ καὶ νὰ τὴ ρωτήσης μὲ τί τρόπο νὰ πάρῃ τὸν καθρέφτ' καὶ θὰ στὸ πῇ.

Εὐχαρίστησε τὸν γέρο κ' ἔφυγε. Πῆγε, πῆγε, ἤρθε τὸ ποτάμ' ποὺ ἔτρεχε αἷμα, κ' εἶπε, τί καλὸ ποτάμ' εἶνε αὐτό, ἦτις λίγο αἷμα, κ' εἶπε, ποτάμ', κάνε με δρόμο νὰ περάσω.

Τὸ ποτάμ' ξεράθηκε καὶ πέρασε. Ἦρθε ἓνα ἀψηλὸ βουνὸ κ' εἶπε, τί ὥραϊο βουνό, κάνε με δρόμο νὰ περάσω.

Τὸ βουνὸ ἀνοιξε καὶ πέρασε. Ἦρθε ἓνα λιοντάρι κ' ἓνα τράγο, μπροστὰ στὸ λιοντάρι ἦτανε χόρτο καὶ στὸν τράγο μπροστὰ κρέας, πῆρε τὸ κρέας τῷ βαλε στὸ λιοντάρι καὶ τὸ χόρτο στὸν τράγο κ' εἶπε, δόστε με δρόμο νὰ περάσω καὶ παραμέρσανε. Πῆγε, πῆγε, ἤρθε τὸ παλάτι ποὺ κάθοντανε μέσα οἱ δράκ', ἀνοιξε τὴν πόρτα, ἔβαλε πρῶτα τὸ ζερβὶ τὸ ποδάρι τ' κ' εἶδε τὴ δράκισσα ποὺ κοιμούντανε, πέφτ' καὶ βύζαν' τὸ δεξιὸ βυζὶ τῆς δράκισσας κ' αὐτὴ σκάνεται τὸ φιλεῖ, καὶ τὸ παλληκάρ' φιλεῖ κεῖνηνα. Τὸν ρωτάγει ποὺ ἦσαν τόσο καιρὸ χρυσό (16) παιδί, καλὸ μ' παιδί; Τὸ περιποιήθηκε, τῷ δόσε κ' ἔφαγε καὶ τὸ βράδυ τῷ κυρψε. Σὰ νύκτωσε κ' ἦλθανε τὰ παιδιὰ τς, οἱ δράκ', τὴ λέγε, ἀνθρωπίλας μυρίζ'.

—Μὰ παιδιὰ μ', εἶναι τὸ παιδί μ' τ' ἀδελφάκι σας, γὰρ τὸ βύζαξα. Ἐφαγανε οἱ δράκοι, κοιμήθηκαν καὶ τὸ πρωὶ λέγε, τί θέλῃ ὁ ἀδελφός μας κ' ἦλθε;

—Θέλ' τὸν καθρέφτ'.

—Ἄς τὸν δόσουμε εἶπαν οἱ δράκ' καὶ τὸν ἔδωσαν.

Τὸ παλληκάρ' εὐχαρίστησε τὴ δράκισσα καὶ τίς δράκ', τίς ἀποχαιρέτησε, πῆρε τὸν καθρέφτ' καὶ πάγ' στήν ἀδελφή τ'.

Οἱ ἀδελφὲς τῆς μητέρας τ' σὰν τῷ μαθαν ταράχθηκαν, στέλνε στὸ μύλο τὴν γρηά, σκάνεται πάλε ἡ γρηά καὶ πάγ' στὸ κορίτσι καὶ τὸ λέγ', ὁ ἀδελφός σου σ' ἔφερε τὸν καθρέφτ', νὰ τὸν πῆς νὰ σὲ φέρῃ καὶ τὸν Χρυσόμαλλο.

Ἦλθ' ὁ ἀδελφός τὸ βράδυ, βλέπει τὴν ἀδελφή τ' στεναχωρημένη καὶ λέγ', γιατί πάλε ἀδελφή εἶσαι συλλογισμέν';

—Θέλω νὰ μὲ φέρῃ τὸν Χρυσόμαλλο.

—Νὰ στὸν φέρω.

Τὸ πρωὶ φεύγει καὶ πάγ', πάγ', βρίσκει τὸν ἴδιο γέρο καὶ τὸν λέγ', καλὴ μέρα γέρο.

—Ποῦ πᾶς παιδί μ' ;

—Πάγω νὰ βρῶ τὸν Χρυσόμαλλο.

—Τί νὰ σὲ πῶ, πολὺ δύσκολο. Θὰ πᾶς ἀπ' αὐτὸ το στρατὶ, μέρες θὰ πορπατᾷς, ὕστερα θὰ βρεῖς ἓνα παλάτι, ἐκεῖ κάθεται ἓνας δράκος, ἔξω πρὸ τὴν πόρτα θὰ βρεῖς ἓνα γέρο νὰ κόβ' ξύλα, θὰ τὸν πεῖς, καλὴ μέρα

